C/2026/3917

1.9.2026

RÅDETS HENSTILLING

af 10. juli 2026

om Danmarks økonomiske, sociale, beskæftigelsesmæssige, strukturelle og budgetmæssige politikker

(C/2026/3917)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1263 af 29. april 2024 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning samt om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 ([1]), særlig artikel 3, stk. 3,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

(1) I forordning (EU) 2024/1263 præciseres det, at formålet med rammen for økonomisk styring er dels at fremme sunde og holdbare offentlige finanser, bæredygtig og inklusiv vækst samt modstandsdygtighed gennem reformer og investeringer, dels at forhindre uforholdsmæssigt store offentlige underskud. Det fastsættes i forordningen, at Rådet og Kommissionen foretager multilateral overvågning inden for rammerne af det europæiske semester i overensstemmelse med målsætningerne og bestemmelserne i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Det europæiske semester indbefatter navnlig udformning samt overvågning af gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger.

([1]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1263 af 29. april 2024 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning samt om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 (EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

(2) Den 25. november 2025 vedtog Kommissionen på grundlag af forordning (EU) nr. 1176/2011 rapporten om varslingsmekanismen 2026, hvori Danmark ikke blev udpeget som en af de medlemsstater, for hvilke der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse. Kommissionen vedtog også en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet, en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den menneskelige kapital i Den Europæiske Union samt et forslag til den fælles rapport om beskæftigelsen 2026, hvori gennemførelsen af beskæftigelsesretningslinjerne og principperne i den europæiske søjle for sociale rettigheder analyseres. Rådet vedtog henstillingen om den økonomiske politik i euroområdet ([2]) den 21. april 2026 og den fælles rapport om beskæftigelsen samt henstillingen om den menneskelige kapital den 9. marts 2026.

(3) Den 29. januar 2025 offentliggjorde Kommissionen konkurrenceevnekompasset, som udgør en strategisk ramme med henblik på at styrke Unionens globale konkurrenceevne i de næste fem år. Heri peges der på tre omstillingsforudsætninger, nemlig innovation, dekarbonisering og konkurrenceevne, samt på sikkerhed som væsentlige katalysatorer for bæredygtig økonomisk vækst. Konkurrenceevnekompasset har siden offentliggørelsen dannet grundlag for arbejdet i det europæiske semester, hvilket sikrer, at medlemsstaternes økonomiske politikker stemmer overens med EU's strategiske målsætninger, og at der således skabes en fælles tilgang til økonomisk styring, der fremmer bæredygtig vækst, innovation og modstandsdygtighed i hele Unionen.

(4) I 2026 forløber det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker fortsat sideløbende med genopretnings- og resiliensfacilitetens endelige gennemførelsesstadie ([3]). Genopretnings- og resiliensplanerne har sammen med finansieringen inden for rammerne af samhørighedspolitikken spillet en afgørende rolle med hensyn til at opfylde de politiske prioriteter under det europæiske semester, idet planerne var nødvendige for at tage effektivt hånd om alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de relevante landespecifikke henstillinger fra de seneste semesterforløb, og der var behov for programmer, som finansieres via den europæiske samhørighedspolitik, for at tage hensyn til de landespecifikke henstillinger. I takt med at genopretnings- og resiliensfaciliteten nærmer sig sin udløbsdato, er det fortsat vigtigt at fastholde og bygge videre på de reformer og investeringer, som støttes og gennemføres inden for rammerne af genopretnings- og resiliensfaciliteten, navnlig dem, der bidrager til at håndtere de udfordringer, der er identificeret i de landespecifikke henstillinger.

(5) Den 3. juni 2026 offentliggjorde Kommissionen landerapporten for Danmark 2026. Heri foretages der en vurdering af Danmarks fremskridt med efterlevelsen af de landespecifikke henstillinger for 2025, og der gøres status over Danmarks gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen. På grundlag af denne analyse udpeges i landerapporten de mest presserende udfordringer, som Danmark står over for. Rapporten indeholder også en vurdering af Danmarks fremskridt med gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder og opfyldelsen af Unionens overordnede mål vedrørende beskæftigelse, færdigheder og bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse samt af fremskridtene med gennemførelsen af De Forenede Nationers verdensmål for bæredygtig udvikling.

(6) Den 21. januar 2025 vedtog Rådet på grundlag af Kommissionens vurdering og henstilling en henstilling om godkendelse af Danmarks nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag ([4]). Planen dækker perioden 2025-2028 og fastsætter en budgetmæssig begrænsning i form af en maksimal vækstrate i nettoudgifterne over en periode på fire år. Rådets henstilling indeholdt følgende maksimale vækstrater i nettoudgifterne: 5,0 % i 2025, 5,7 % i 2026, 3,8 % i 2027 og 2,9 % i 2028, hvilket svarer til maksimale kumulerede vækstrater – beregnet med 2023 som basisår – på 12,6 % i 2025, 18,9 % i 2026, 23,5 % i 2027 og 27,1 % i 2028.

([2]) EUT C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.

([3]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([4]) Rådets henstilling af 21. januar 2025 om godkendelse af Danmarks nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag (EUT C, C/2025/654, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/654/oj).

(7) Ruslands angrebskrig mod Ukraine og dens følgevirkninger udgør en eksistentiel udfordring for Den Europæiske Union. Kommissionen har opfordret medlemsstaterne til at anmode om en koordineret aktivering af stabilitets- og vækstpagtens nationale undtagelsesklausul for at støtte EU's bestræbelser på at sikre en hurtig og betydelig forøgelse af forsvarsudgifterne ([5]), og Det Europæiske Råd bifaldt forslaget på sit møde den 6. marts 2025. På Danmarks anmodning vedtog Rådet den 8. juli 2025 på grundlag af en henstilling fra Kommissionen en henstilling om tilladelse til Danmark til at afvige fra de anbefalede maksimale vækstrater i nettoudgifterne ([6]). I den periode, hvor den nationale undtagelsesklausul er aktiveret (2025-2028), har Danmark mulighed for at omprioritere de offentlige udgifter eller øge de offentlige indtægter, således at de varigt højere forsvarsudgifter ikke bringer den finanspolitiske holdbarhed på mellemlang sigt i fare.

(8) Den 30. april 2026 forelagde Danmark sin årlige statusrapport 2026 ([7]) om overholdelsen af de anbefalede maksimale vækstrater i nettoudgifterne.

(9) I 2025 udgjorde realvæksten i BNP 2,9 %, og HICP-inflationen lå på 1,8 %. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2026 ventes det reale BNP at stige med 1,9 % i 2026 og 1,8 % i 2027, mens HICP-inflationen ventes at ligge på 1,8 % i 2026 og 1,9 % i 2027.

(10) Ifølge data fra Eurostat ([8]) faldt Danmarks offentlige overskud fra 4,5 % af BNP i 2024 til 2,9 % af BNP i 2025. Faldet i overskuddet i 2025 afspejler hovedsagelig en stigning i forsvarsudgifterne. På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, forventes der ifølge Kommissionens forårsprognose 2026 et overskud på 0,9 % af BNP i 2026 og 0,5 % af BNP i 2027. Faldet i overskuddet i 2026 afspejler hovedsagelig en stigning i udgifterne, især forsvarsudgifterne, samt visse foranstaltninger på indtægtssiden.

(11) Ifølge data fra Eurostat ([9]) faldt den offentlige gæld fra 30,5 % af BNP ved udgangen af 2024 til 27,9 % af BNP ved udgangen af 2025. På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, forventes gældskvoten ifølge Kommissionens forårsprognose 2026 at falde til 27,0 % ved udgangen af 2026 og yderligere til 26,2 % ved udgangen af 2027.

(12) Ifølge data fra Eurostat ([10]) udgjorde Danmarks samlede offentlige forsvarsudgifter 2,2 % af BNP i 2025, hvilket svarer til en stigning på 1,0 procentpoint af BNP i forhold til referenceåret 2021. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2026 forventes de at udgøre 2,6 % af BNP i 2026, hvilket svarer til en stigning på 1,4 procentpoint af BNP i forhold til 2021 ([11]).

([5]) Meddelelse fra Kommissionen om tilpasning til øgede forsvarsudgifter inden for rammerne af stabilitets- og vækstpagten, Bruxelles, 19.3.2025 (C(2025) 2000 final).

([6]) Rådets henstilling af 8. juli 2025 om tilladelse til Danmark til at afvige fra de maksimale vækstrater i nettoudgifterne som fastsat af Rådet i henhold til forordning (EU) 2024/1263 (aktivering af den nationale undtagelsesklausul) (EUT C, C/2025/3963, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3963/oj).

([7]) De årlige statusrapporter 2026 findes på: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

([8]) Eurostat – euroindikatorer, 22.4.2026.

([9]) Eurostat – euroindikatorer, 22.4.2026.

([10]) Eurostat, offentlige udgifter opdelt efter formålsklassifikationen for offentlig forvaltning og service (COFOG).

([11]) NATO's definition af forsvarsudgifter adskiller sig fra definitionen i COFOG. Der kan også være forskelle som følge af tidspunktet for registrering af udgifterne, navnlig i forbindelse med militært udstyr, da NATO's registrering ikke følger nationalregnskabsreglerne med hensyn til registreringstidspunkt.

(13) Unionen står fortsat over for en risiko for afbrydelser i energiforsyningen og høj prisvolatilitet, som forværres yderligere af geopolitiske spændinger, der påvirker de globale olie- og gasmarkeder. Erfaringerne fra energikrisen i 2022-2023 har vist, at brede og ikkemålrettede foranstaltninger har betydelige finanspolitiske omkostninger og er socialt og økonomisk ineffektive. Siden krigen i Mellemøsten brød ud i februar 2026, har Danmark ikke vedtaget nye finanspolitiske foranstaltninger til at afbøde virkningerne af høje energipriser for husholdninger og virksomheder ([12]).

(14) Ifølge Kommissionens beregninger steg Danmarks nettoudgifter med 7,3 % i 2025 og med 10,9 % samlet set i 2024 og 2025. Væksten i nettoudgifter i 2025 ligger over den anbefalede maksimale vækstrate med en afvigelse på 1,0 % af BNP på årsbasis. For 2024 og 2025 samlet set ligger den kumulerede vækstrate for nettoudgifterne under den anbefalede maksimale vækstrate ([13]).

(15) Ifølge Kommissionens beregninger forventes Danmarks nettoudgifter at stige med 6,7 % i 2026 og med 18,3 % samlet set i 2024, 2025 og 2026. Den forventede vækst i nettoudgifter i 2026 ligger over den anbefalede maksimale vækstrate med en afvigelse på 0,4 % af BNP på årsbasis. For 2024, 2025 og 2026 samlet set ligger den forventede kumulerede vækstrate for nettoudgifterne under den anbefalede maksimale vækstrate ([14]).

(16) Det er fortsat afgørende, at lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter, civilsamfundet og andre relevante interessenter inddrages systematisk, på en meningsfuld måde og i rette tid for at sikre et bredt ejerskab til og således en vellykket gennemførelse af Unionens finansieringsinstrumenter, herunder også i forbindelse med det europæiske semester.

(17) Hvad angår tempoet for gennemførelsen af programmer vedrørende samhørighedspolitikken, som omfatter støtte fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), Fonden for Retfærdig Omstilling (FRO) og Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+), ligger Danmark over gennemsnittet for EU både med hensyn til projektudvælgelse og udbetalinger. Det er vigtigt at opretholde det nuværende momentum og samtidig sikre, at investeringerne skaber størst mulige konkrete resultater. Danmark har allerede truffet foranstaltninger inden for rammerne af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken for at styrke konkurrenceevne og vækst. Det er vigtigt, at de nye investeringer, som Danmark har udpeget i sin midtvejsgennemgang af fondene under samhørighedspolitikken, navnlig investeringer knyttet til de fem prioriteter i forordningen om midtvejsgennemgangen ([15]), gennemføres hurtigt og effektivt.

(18) Danmark står over for adskillige udfordringer relateret til innovation og produktivitet, energiomstilling, bæredygtigt landbrug, cirkulær økonomi og affaldshåndtering, færdigheder og boliger.

(19) Produktivitetsvæksten er stadig koncentreret i få store selskaber, mens små og mellemstore virksomheder (SMV'er) fortsat oplever hindringer for innovation og indførelse af nye teknologier, navnlig uden for Region Hovedstaden, hvilket er tegn på en begrænset spredning af innovation blandt SMV'er. Danmark har gjort fremskridt med hensyn til at fremme innovation med flerårige politiske aftaler om finansiering af forskning og innovation samt en aftale om styrket viden- og teknologioverførsel fra universiteter til virksomheder. De seneste politiske tiltag er et positivt skridt, men de er ikke tilstrækkelige til at afhjælpe specifikke svagheder i innovationssystemet. Bedre adgang til mere målrettede og strømlinede instrumenter til støtte for innovation, mindre fragmentering, en lavere administrativ byrde, bedre videnformidling mellem forskningsinstitutioner og virksomheder og en bedre national ramme for innovative indkøb vil give SMV'er mulighed for at integrere banebrydende løsninger og deltage mere aktivt i forsknings- og innovationsøkosystemer.

([12]) Situationen på skæringsdatoen for Kommissionens forårsprognose 2026 (4. maj 2026).

([13]) Da Danmark er omfattet af fleksibiliteten i henhold til den nationale undtagelsesklausul, tager vurderingen af overholdelsen udgangspunkt i sidstnævnte sammenligning.

([14]) Da Danmark er omfattet af fleksibiliteten i henhold til den nationale undtagelsesklausul, tager vurderingen af overholdelsen udgangspunkt i sidstnævnte sammenligning.

([15]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2025/1914 af 18. september 2025 om ændring af forordning (EU) 2021/1058 og (EU) 2021/1056 for så vidt angår særlige foranstaltninger til at adressere strategiske udfordringer i forbindelse med midtvejsgennemgangen.

(20) Adgang til vækstfinansiering er afgørende for at hjælpe innovative virksomheder med at vokse og give dem mulighed for at bidrage til produktivitet og økonomisk udvikling. Trods et forholdsvis stort aktiemarked er antallet af børsintroduktioner lavt, og markedet er domineret af få store selskaber. Samtidig har omfanget af venturekapitalfinansiering ligget nogenlunde stabilt i de senere år, idet nogle danske selskaber har søgt at skaffe vækstkapital ved at flytte til større internationale markeder med dybere kapitalpuljer og mere vækstbefordrende rammer. Det er tegn på, at der er behov for at udvikle mulighederne for vækstkapital yderligere og forbedre betingelserne for børsintroduktion i Danmark for at sikre, at lokale dynamiske virksomheder har adgang til finansiering med henblik på ekspansion, internationalisering og innovation. Ved i højere grad at anspore husholdninger og institutioner til at sætte deres opsparing i aktieinvesteringer, bl.a. ved at afhjælpe manglerne relateret til danske investerings- og opsparingskonti, vil de indenlandske kapitalmarkeder kunne gøres endnu dybere, og udbuddet af langsigtet finansiering ville kunne øges.

(21) I 2025 stammede 92,4 % af Danmarks nettoelproduktion fra vedvarende kilder, hvilket var den højeste andel i EU i dette år og også den højeste i Danmarks historie. Efter at planerne om udvikling af yderligere havvindkapacitet blev mødt af udfordringer, blev der ved udgangen af 2025 annonceret nye udbud på havvindmølleparker, hvor udviklerne vil kunne modtage offentlig støtte gennem tosidede differencekontrakter. Danmark har udnyttet mulighederne i rammebestemmelserne for statsstøtte i forbindelse med aftalen om ren energi. I 2025 blev der enten vedtaget eller troværdigt bebudet yderligere foranstaltninger til at sætte skub i egenproduktion af vedvarende energi, bl.a. som opfølgning på anbefalingerne fra den nationale energikrisestab (NEKST).

(22) Den store andel af vedvarende kilder i Danmarks elproduktionsmiks betyder, at en yderligere elektrificering af alle sektorer kunne bidrage markant til øget dekarbonisering og mere overkommelige energipriser, navnlig i lyset af volatiliteten på markederne for fossile brændstoffer. Den 1. januar 2026 blev der taget et vigtigt skridt, idet husholdningernes elafgift blev sænket fra 72,7 øre til blot 0,8 øre pr. kilowatt-time. Dette er også et positivt tiltag med henblik på at sikre overkommelige energipriser, da de danske husholdningers elregning i 2025 var blandt de højeste i EU, i høj grad på grund af afgifterne. Nedsættelsen af elafgiften for husholdningerne er imidlertid kun af midlertidig karakter (en periode på to år). Industrielle forbrugere har allerede mulighed for at søge om godtgørelse for langt størstedelen af afgiften. For at udnytte det fulde potentiale kunne Danmark med fordel fremme elektrificeringen yderligere, bl.a. ved at vedtage en omfattende elektrificeringsstrategi med mere strukturelle tiltag og tidsbundne sektormål.

(23) Selv om der i de seneste år er investeret betydeligt i elnettet, er Danmarks netkapacitet opbrugt som følge af en hidtil uset efterspørgsel efter nye tilslutninger, særlig fra datacentre, power-to-X-projekter og batteribaserede energilagringssystemer. Den nationale eltransmissionssystemoperatør har derfor været nødsaget til midlertidigt at suspendere (indtil den 3. juni) indgåelsen af nye nettilslutningsaftaler og forlænge sagsbehandlingstiden for projekter i screening- og modenhedsfasen. Skønt der er truffet eller troværdigt bebudet visse foranstaltninger for at afhjælpe situationen og fremskynde udvidelsen af nettet, forventes netkapaciteten fortsat at være begrænset på mellemlang sigt. I denne sammenhæng kunne Danmark træffe foranstaltninger til at reducere de kompetente myndigheders gennemsnitlige behandlingstid for miljøgodkendelser ved bl.a. at sikre tilstrækkeligt med personale. Danmark kunne også overveje foranstaltninger til at forbedre håndteringen af køen til elnettet og skabe mere fleksible net med henblik på at optimere udnyttelsen af den eksisterende netinfrastruktur. Danmarks elforbrugere oplever desuden fortsat prisvolatilitet med kraftige stigninger i perioder med lav produktion fra vedvarende kilder, hvor dyr produktion ved brug af fossile brændstoffer i højere grad er bestemmende for marginalprisen, hvilket understreger den fortsatte betydning af ikkefossile fleksibilitetsløsninger såsom energilagring og værktøjer til efterspørgselsreaktion for at afstemme udbud og efterspørgsel inden for alle relevante tidsrammer og forbedre den overordnede systemfleksibilitet.

(24) Landbrugssektoren er den største kilde til de af Danmarks drivhusgasemissioner, der er omfattet af forordningen om indsatsfordeling ([16]). Intensiv landbrugspraksis fører også til kraftig udvaskning af næringsstoffer og afstrømning fra marker, hvilket har alvorlige konsekvenser for jordbundens sundhed, naturen og for vand- og havøkosystemerne. For at nå klimamålene og sikre bæredygtig velstand er det vigtigt at skabe en mere bæredygtig landbrugsfødevaresektor. Den politiske aftale om et »Grønt Danmark«, som blev indgået den 18. november 2024, er stadig den centrale politikramme for indsatsen på området. I 2025 vedtog de 23 lokale treparter, som blev oprettet ved aftalen, en plan for omlægning af landbrugsarealer til natur. Samtidig er der indgået en aftale om en ny kvælstofregulering, hvorved alle landbrugere fra og med 2027 vil blive tildelt udledningskvoter for kvælstof. Den nye model forventes at reducere kvælstofudledningen med 7 900 ton. Dette er en positiv udvikling, og det er vigtigt, at de vedtagne foranstaltninger gennemføres hurtigt for at sikre, at klima- og miljømålene i aftalen om et Grønt Danmark opfyldes senest i 2030. Danmark kunne også drage fordel af at undersøge mulighederne for synergier med de foranstaltninger, der skal indgå i den nationale natur- og biodiversitetslov, og flere af forpligtelserne i naturgenopretningsplanen.

(25) Til trods for den seneste indsats står Danmark stadig over for en udfordring med hensyn til at omstille sig til en mere cirkulær økonomi og forbedre affaldshåndteringspolitikkerne. Den danske økonomi er fortsat stærkt afhængig af primære ressourcer og importerede materialer. Ifølge de seneste data fra Eurostat er mængden af henholdsvis fødevareaffald (2023), kommunalt affald (2024) og emballageaffald (2023) pr. indbygger i Danmark blandt de højeste i EU ([17]). Danmark forbrænder (energiudnyttelse) den største mængde kommunalt affald pr. indbygger i EU, udnyttelsesgraden for cirkulære materialer er fortsat under EU-gennemsnittet, og der kan ikke ses nogen klar opadgående tendens i genanvendelsesprocenten for kommunalt affald. Indførelsen af ordninger for særskilt indsamling for alle affaldsstrømme i de fleste kommuner, strengere regler for håndtering af erhvervsaffald, reformer med henblik på at liberalisere markedet for affaldsforbrænding og en ny ordning for udvidet producentansvar for emballage er positive tiltag, men der er behov for yderligere foranstaltninger til at forebygge kommunalt affald og emballageaffald, øge genbruget og genanvendelsen af kommunalt affald og ophøre med at forbrænde kommunalt affald, som kan genbruges eller genanvendes. Den kommende revurdering og revision af den nationale handlingsplan for cirkulær økonomi er en lejlighed til at identificere nye initiativer. Dette kunne omfatte incitamenter til at benytte mere cirkulær emballage og cirkulært produktdesign og øge brugen af sekundære materialer.

(26) I lyset af den afgørende rolle, som menneskelig kapital spiller med hensyn til at øge Unionens konkurrenceevne og strategiske autonomi, henstillede Rådet i 2026, at medlemsstaterne træffer foranstaltninger til hurtigt at håndtere de strukturelle udfordringer relateret til menneskelig kapital for så vidt angår færdigheder og uddannelse, som hæmmer konkurrenceevnen. De landespecifikke henstillinger, som rettes til Danmark i 2026, kan bidrage til gennemførelsen af Rådets henstilling om den menneskelige kapital i Unionen.

(27) Det danske arbejdsmarked er fortsat stramt med lave ledighedstal og en stigende arbejdsstyrke; der kan imidlertid spores en tendens til let stigende ledighed. Stigningen i antal arbejdstagere kan hovedsagelig tilskrives udenlandske arbejdstagere, ældre og meget unge arbejdstagere; samtidig kan mangel på kvalificeret arbejdskraft og misforhold mellem udbudte og efterspurgte færdigheder risikere at hæmme beskæftigelse og vækst. Der er udbredt mangel på kvalificeret arbejdskraft inden for visse sundhedsfaglige erhverv, men denne tendens er endnu mere udtalt i de sektorer, der støtter den grønne og den digitale omstilling. Inden for den digitale omstilling gælder det navnlig IKT-specialister, men der er generelt mangel på nødvendige digitale færdigheder i de fleste sektorer. Inden for den grønne omstilling gælder det bygge- og anlægssektoren som helhed, herunder mangel på færdigheder, som er nødvendige for at bygge og renovere huse, dvs. varme, isolering osv., såvel som opførelsen af større energiprojekter. Der er gjort visse tiltag med vedtagelsen af reformer til at sikre et relevant optag af nye studerende på de erhvervsfaglige uddannelser, men det høje og stigende antal unge, som forlader skolen tidligt, er med til at øge antallet af personer, som typisk mangler grundlæggende færdigheder. Manglen på kvalificeret arbejdskraft forværres yderligere af vedvarende uligheder på uddannelsesområdet på regionalt plan, hvilket også fremgår af resultatet af afgangsprøverne i grundskolen, navnlig inden for læsning og matematik. Danmark bør tage hånd om disse udfordringer ved at søge at tiltrække flere kvalificerede lærere til folkeskolen.

([16]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/857 af 19. april 2023 om ændring af forordning (EU) 2018/842 om bindende årlige reduktioner af drivhusgasemissioner for medlemsstaterne fra 2021 til 2030 som bidrag til klimaindsatsen med henblik på opfyldelse af forpligtelserne i Parisaftalen og af forordning (EU) 2018/1999 (EUT L 111 af 26.4.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/857/oj).

([17]) Syv medlemsstater har ikke indgivet data om kommunalt affald for 2024, mens fire medlemsstater ikke har indgivet data om emballageaffald for 2023.

(28) Selv om Danmark har taget skridt til at gøre boligerne mere økonomisk tilgængelige ved at opføre almennyttige boliger, er der behov for at øge boligbyggeriet generelt for at imødekomme den store efterspørgsel, særlig i hovedstadsområdet. Høje priser på ejerboliger, lange ventetider på almennyttige boliger og komplicerede planlægningsprocedurer og regler for arealanvendelse for nyt byggeri har skabt en vedvarende mangel på boliger, som husstande med lavere indkomster har råd til. Det er en af årsagerne til, at boligudgifterne for husstande med lav indkomst, enlige arbejdstagere og unge, som bor alene, er høje i forhold til indkomsten. For at øge udbuddet af boliger i den lavere prisklasse og dermed give husstande med lavere indkomst mulighed for at få adgang til en bolig er det vigtigt, at de tiltag, der allerede er gjort for bedre at tilpasse prislofterne for opførelse af alment boligbyggeri til markedspriserne, suppleres med tiltag til at øge boligbyggeriet mere generelt, navnlig ved at forenkle planlægningsprocedurerne og revidere planreglerne for arealanvendelse,

HENSTILLER, at Danmark i 2026 og 2027 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. fortsat overholde de maksimale vækstrater i nettoudgifterne som henstillet af Rådet den 21. januar 2025 og samtidig gøre brug af fleksibiliteten i henhold til den nationale undtagelsesklausul, som Rådet har aktiveret; øge de generelle forsvars- og sikkerhedsudgifter og styrke forsvarsberedskabet og samtidig garantere gældsholdbarhed og udgiftseffektivitet samt gradvis tilpasse budgettet til strukturelt højere forsvarsudgifter; sikre, at foranstaltninger, som træffes for at afbøde konsekvenserne af stigende energipriser, er af midlertidig karakter, fokuserer på at beskytte sårbare husstande eller på at dække behovene hos energiintensive selskaber og fastholder incitamentet til energibesparelser, og at det sikres, at deres finanspolitiske omkostninger er forenelige med forpligtelserne i henhold til EU's finanspolitiske ramme

2. sikre videreførelsen af de reformer og investeringer, der er gennemført inden for rammerne af genopretnings- og resiliensfaciliteten; opretholde gennemførelsestempoet for programmerne vedrørende samhørighedspolitikken, hvor det er relevant med udgangspunkt i omfordelingen til strategiske prioriteter og fleksibilitetsmuligheder, der blev aftalt som led i midtvejsgennemgangen inden for rammerne af samhørighedspolitikken

3. hjælpe SMV'er til at innovere og indføre nye teknologier ved at forbedre adgangen til instrumenter til finansiering af innovation, fremme videnformidling og styrke den nationale ramme for innovative indkøb; forbedre adgangen til vækstfinansiering gennem vækstkapitalmarkeder og offentlige aktiemarkeder og yderligere anspore til indenlandsk opsparing gennem private og institutionelle egenkapitalinvesteringer

4. fremskynde elektrificeringen; støtte de opgraderinger af elnettet, der er nødvendige på transmissions- og distributionsniveau, samt optimeringen af den eksisterende infrastruktur; fremme fleksibelt elforbrug, energilagring og andre ikkefossile fleksibilitetsløsninger; fortsat gennemføre foranstaltninger til at mindske intensiteten i landbrugsaktiviteterne; styrke den cirkulære økonomi og affaldshåndteringspolitikkerne ved yderligere at fremme affaldsforebyggelse, genbrug og genanvendelse af kommunalt affald og andet affald

5. afhjælpe manglen på kvalificeret arbejdskraft for at imødekomme behovene på arbejdsmarkedet; styrke indsatsen for at forbedre grundlæggende færdigheder, udligne ulighederne på uddannelsesområdet, afhjælpe manglen på kvalificerede lærere og mindske skolefrafald

6. øge boligudbuddet, særlig i de store byer, ved at forenkle planlægningsprocedurerne og revidere planreglerne for arealanvendelse med henblik på at fremme opførelsen af nye boliger.

Udfærdiget i Bruxelles, den 10. juli 2026.

På Rådets vegne

S. HARRIS

Formand